

smlouvě, jest zapotřebí jednohlasného usnesení, pokud není ve společenské smlouvě »jinak« stanoveno, jest přece jasno, že toto »jinak« musí se držeti v rámci poměru hlasů, jak ho donucující předpisy, dané prvním odstavcem uvedeného paragrafu, vyžadují povšechně ku změně společenské smlouvy, neboť změna předmětu podniku jeví se dle své podstaty změnou smlouvy společenské v podstatném bodě.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu společnosti.

D ů v o d y:

Zákon stanoví zásadně, že změny společenské smlouvy mohou být usneseny jen většinou tří čtvrtin odevzdaných hlasů, a dává silnější výraz individualistickému momentu společnosti s r. o., stanoví dále, že mohou být stanoveny ve smlouvě ještě další požadavky pro její změnu, může tedy být poměr hlasů posunut toliko ve prospěch menšiny, nikoli na její úkor (§ 50, odstavec první zák. o spol. s o. r.). V odstavci druhém a třetím tohoto § stanoví zákon výjimky ze zásady; pro předměty uvedené v odstavci druhém stanoví pouze jednoduchou většinu, a, pokládaje změnu předmětu podniku za nejpodstatnější, stanoví v odstavci třetím jednomyslné usnesení společníků při změně předmětu podniku, ačli nebylo ve smlouvě nic jiného stanoveno. Jak možno jinak ustanoviti, může rozhodovati toliko z á s a d a uvedená v odstavci prvním § 50, a nikoliv výjimka obsažená v odstavci druhém § 50 cit. zák., vztahující se toliko k určitým zvláště uvedeným změnám společenské smlouvy, jež nejsou rázu nejpodstatnějšího. Jest tedy nepochybně, že ustanovení společenské smlouvy, o něž jde, odporuje zákonu.

Čís. 540.

Zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům (ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.).

Pro požadovací nárok drobného pachtýře jest lhostejno, zda vlastník pozemku jest tuzemcem, či cizozemcem.

(Rozh. ze dne 8. června 1920, R I 350/20.)

S o u d p r v é s t o l i c e přiznal pachtýři požadovací nárok na pozemek, náležející státnímu občanu belgickému, neuznav za důvodnou námitku jeho, že zákon o zajištění půdy se nevztahuje na příslušníky cizích států. R e k u r s n í s o u d usnesení potvrdil. D ů v o d y: V právním poučení ze dne 24. dubna 1920 projevilo ministerstvo spravedlnosti názor, že zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. není opatřením proti cizincům, na něž myslí čl. 249 a násl. mírové smlouvy St. Germainské a čl. 297 a násl. smlouvy Versaillské, nýbrž doléhá na všechny majitele nemovité půdy, pokud se na ně vztahuje, a to bez rozdílu, zdali jsou občany toho či onoho státu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Zákon neobsahuje všeobecného předpisu, vedle něhož v otázkách mezinárodních vztahů byli by soudové povinni, vyžádati si projev ministerstva zahraničních záležitostí a byli by projevem tím vázáni. Pokud zákon obsahuje po této stránce výjimečná ustanovení, ukládá soudům, by vyžádaly si projev ministerstva spravedlnosti, ale ukládá jim tuto povinnost právě jen pro přesně naznačené výjimečné případy a jen tehda, vzejde-li jim pochybnost. Těchto výjimečných předpisů nelze rozšiřovati na případy jiné, poněvadž vázanost soudů na projev úřadu vládního musí zvlášť a výslovně býti zákonem nařízena. Nelze proto spatřovati nezákonnost v tom, že předchozí stolice nevyžádaly si prohlášení ministerstva zahraničních záležitostí, to tím méně, ježto otázka, o kterou se jedná, jest řešitelná pouhým výkladem zákona a smluv mírových. Jak čl. 249 a násl. smlouvy St. Germainské, tak čl. 297 a násl. smlouvy Veršailské mají na zřeteli pouze výjimečná opatření disposiční, o nichž se mluví ve stejně znějícím § 3 přílohy k oddílu IV. řečených smluv. Výraz »Výjimečná opatření válečná« zahrnuje opatření zákonodárná, správní, soudní nebo jiná všeho druhu, jež byla nebo budou později učiněna co do majetku nepřátelského a jichž účinkem bylo nebo bude odnětí dispozice vlastníkům nad jejich majetkem, avšak bez zrušení práva vlastnického, »opatření disposiční« pak jsou taková, jimiž bylo nebo bude dotčeno vlastnictví k majetku nepřátelskému převodem celku nebo části na osobu jinou než vlastníka nepřátelského a bez jeho souhlasu (citovaný § 3). Předpokládá se tedy opatření co do majetku nepřátelského, tedy opatření, jimiž vsahuje se do majetku právě pro povahu vlastníka jakožto nepřátelského vlastníka, s nímž pro tuto vlastnost bylo nebo bude naloženo jinak a to nepříznivěji, než s tuzemci nebo příslušníky států spojených a přidružených. O takovémto opatření nemůže při zákonu o zajištění půdy drobným pachtýřům býti ani řeči. Zákonem tímto ukládají se tuzemskému zemědělskému majetku pozemkovému jistá břemena a jistá obmezení a to ryze z důvodů sociálního zákonodárství. Povaha vlastníka zůstává stranou, je lhostejno, zda jest tuzemcem či a jakým cizozemcem. Tomuto zákonu podroben jest dle § 300 obč. zák. každý majitel postižené půdy, nechť si je tuzemcem či cizozemcem. Stanovisko, zastávaném dovolacím stěžovatelem vedlo by k tomu, že příslušníkům států spojených a přidružených přiznávalo by se ohledně tuzemských nemovitostí exceptionelní, výhodnější postavení než tuzemcům, o čemž přece dle mírových smluv ani řeči býti nemůže.

Čís. 541.

Proti rozhodnutí procesního soudu o dohodě, již za sporu o rozvod sjednali se manželé na rozvodu dobrovolném, připouštějí se opravné prostředky řízení nesporného.

Je-li úmluva manželů o výživě dětí neodlučitelnou součástí jednotné dohody o vypořádání vzájemných majetkových poměrů manželů, sjednotivších se na dobrovolném rozvodu, pozbývá, odepřel-li opatrovnický soud schváliti onu úmluvu, účinnosti celé ujednání a nelze dobrovolný rozvod povolití.